

1817

1ste Del. af Lovf. indeh. Best. om Valgene til Rigsdagen.

1818

vilde have sat denne Sag til Forhandling, naar det ikke var hans Mening, hvad vi nu hørte ham forklare. Dernæst have vi hørt flere ærede Medlemmer udtale sig, og blandt disse have vi hørt to, som — jeg tør vel sige det, fordi det er Sandhed — ere to af Thingets bedste og dygtigste Jurister, men det er ikke faldet dem ind at ville gøre gjældende, at Forslaget skulde stride imod Grundloven. Det ene af de ærede Medlemmer (Chr. Rimestad) udtalte endog, at han havde taget Spørgsmaalet derom under Dverveielse, men at han ikke fandt, at Forslaget stred imod Grundloven, medens det andet af de ærede Medlemmer, jeg sigter til, (Hindenburg) ikke, saavidt jeg hørte, kom ind paa Betragtningen om Forslagets Grundlovmæssighed; vi have saaledes ikke fra Thingets Side hørt Noget i denne Retning. Det er nu ikke saa forunderligt, at man ogsaa her ser, hvorledes den ærede Minister staar imod den ene af Rigsdagens Afdelinger; men hvis det høie Thing skulde have haft nogen Tvivl — hvad jeg forresten ikke tror, det kan have haft — om, hvorvidt denne Sag bør nyde Fremme for om muligt at blive ophøiet til Lov, maa denne Tvivl nu vistnok bortfalde. Vi maa nu dobbelt være enige om at gaa videre med dette Lovforslag for at vise, at vi ikke i saa Henseende bøie os for den nuværende Regjerings Mening, men at vi, naar vi selv ere af en anden Dverveisning og have vor Formand med os, ikke skrækkes tilbage ved en Paastand fra Ministeriets Side om, at Forslaget ikke skulde kunne forenes med Grundloven. Da jeg har faaet Ordet, er der en Bemærkning, jeg vil tillade mig at gøre overfor et æret Medlem. Der blev sagt her — maasse endog af flere end eet af de ærede Medlemmer — at vi ikke handlede klogt og rigtig ved under de nuværende Lidsforhold at fremkomme med saadanne Lovforslag, at gaa videre med dem og mulig at vedtage dem, medens det fra en anden Side er sagt, at man slet ikke havde tænkt paa de nuværende Forhold ude i Landet. Det ærede

Medlem for Njøbenhavns 6te Valgfreds (Hindenburg) er stadig parat med at henvise os til Socialisterne — saaledes gjorde han forleden Dag, og det Samme har han ogsaa gjort idag —, og han mente, at det af Hensyn hertil vilde være farligt at gaa ind paa saadanne Forslag. Jeg vil ligefrem vedkjende mig den Mening, at skulde jeg tidligere have haft nogen Tvivl med Hensyn til det her foreliggende Spørgsmaal, er den svunden af Hensyn til de nuværende Forhold og netop i Betragtning af dem; thi det forekommer mig klart, at hvis den lovgivende Magt i det Hele vilde stille sig imod Alt, selv det Billigste af, hvad denne Bevægelse fremsfører, vilde man faae en almindelig Domsfælselse over den Uvillie, der findes, baade i Regjeringen og i Folkerepresentationen imod at laa ind selv paa det Allerbilligste i den Retning. Naar man derimod gaar ind paa, hvad man maa erkjende for billigt og rigtigt, viser man hele denne Bevægelse, at Lovgivningsmagten er tilbøielig til at tage alt det Hensyn til dens Fordringer, som stemmer med Retfærdighed og Billighed, og man afvæbner da for en stor Del de videre gaaende Fordringer (Vilje: Nei!). Ja, det ærede Medlem veed det maasse bedre end jeg. Jeg taler af min egen Tænksomhed og mit Kjendskab til, hvad vi have set foregaa i Udlandet, og jeg tror, at det ogsaa her hjemme har viist sig med Hensyn til flere Arbejdsgivere, at velvillig Smødekommen bærer gode Følger. Jeg tror, det har viist sig, at de, som ere grebne af denne Bevægelse, idetmindste her tillands, meget vel kunne tage imod fornuftige Grunde og billig Smødekommen og dermed være tilfredse. Vi have her set et saadant Exempel givet af flere Arbejdsgivere, og det er dette Exempel, jeg mener, at Lovgivningsmagten maa følge. Forøvrigt er det mærkværdigt, at, naar man indbringer et Lovforslag om at udvide den kommunale Valgret — der foreligger jo et saadant — sige Modstanderne deraf: Nej, der er ingen Trang dertil, det er ikke forlangt